કલાપૂર્ણ સ્વાધ્યાય
૨૯

પંચસૂત્ર (૧ થી ૫)
શ્રી ઋષિમંડલ સ્તોત્ર

• દિવ્યાશિષ દાતા •

પૂ. અધ્યાત્મયોગી આચાર્ય
શ્રી વિજય કલાપૂર્ણસૂરીશ્વરજી મ.સા.

• શુભાશિષ દાતા •

પૂ. પ્રવચનકાર આચાર્ય
શ્રી કલાપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.સા.

: સંપાદક :

પૂ. મુનિશ્રી અમિતયશવિજયજી મ.સા.

પ્રભુ દર્શન બાદ બોલવાની ભાવના

ભલુ થયું અમે પ્રભુ ગુણ ગાયા,
રસનાનો રસ, પીધો રે,
રાવણરાયે નાટક કીધું,
અષ્ટાપદ ગિરી ઉપરે રે,
થૈયા થૈયા નાચ કરતા,
તીર્થંકર પદ બાંધ્યું રે,
થાળ ભરી ભરી મોતીડે વધાવો,
પ્રભુજીને ફુલડે વધાવોરે,
દેવચંદ્ર કહે, મારા મનનો,
સકલ મનોરથ સિદ્ધો રે.
આવો જન્મ ફરી- ફરી ને નહીં મળે
મહેરબાની કરીને આત્મ-સાધનાનું
કાર્ય પછી પર નહીં રાખતાં.
આવી સામગ્રી ફરી-ફરી ક્યાં મળશે.
નાવડી કિનારે અવવાની તૈયારીમાં
ને આપણે પ્રમાદ કરશું !.
આ હું મારા હૃદય ની વાત કરૂં છું.

આ. શ્રી કલાપૂર્ણ સુરિજી

શ્રી પદ્મજી-જીત-હીર-કનક-દેવેન્દ્ર-કંચન-કલાપૂર્ણસૂરિ સદ્ગુરુભ્યો નમઃ

કલાપૂર્ણ સ્વાધ્યાય

પંચસૂત્ર (૧થી ૫) અને
શ્રી ઋષિમંડલ સ્તોત્ર

● દિવ્યાશિષ દાતા ●

પૂ. અધ્યાત્મયોગી આચાર્ય શ્રી
વિજય કલાપૂર્ણસૂરીશ્વરજી મ.સા.

● શુભાશિષ દાતા ●

પૂ. પ્રવચનકાર આચાર્ય
શ્રી કલાપ્રભસૂરીશ્વરજી મ.સા.

● પ્રેરક ●

પૂ. મુનિશ્રી અમિતયશવિજયજી મ.સા.

● પ્રકાશક ●

શ્રી કલાપૂર્ણ જૈન આરાધક મંડળ, મદ્રાસ.

પુસ્તક : કલાપૂર્ણ સ્વાધ્યાય - ૨૯
પંચસૂત્ર (૧થી ૫) અને શ્રી ઋષિમંડલ સ્તોત્ર

સહાયક :- પૂ. મુનિશ્રી આગમયશ વિ.મ.સા.

નકલ ૧૦૦૦ આવૃત્તિ : પહેલી

કિંમત રૂા. ૧૦-૦૦

મુદ્રક : વર્ધમાન પુસ્તક પ્રકાશન
શાહીબાગ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૪.
ફોન : ૦૭૯-૨૨૮૬૦૭૮૫, મો. ૯૩૭૭૪૨૨૬૪૦

પ્રસ્તાવના

પંચસૂત્ર એ પ્રાચીન આચાર્યની એક મહત્ત્વપૂર્ણ કૃતિ છે. જેના પર સૂરિ-પુરંદર આચાર્યશ્રી હરિભદ્રસૂરિજી મહારાજે અલૌકિક અદ્ભુત ટીકાની રચના કરી છે, જિનશાસનના અનેક રહસ્યો તેમાં સમાયેલા છે. જેનું પુનઃ પુનઃ વાંચન-મનન અને ચિંતન કરવાથી જીવનમાં આરાધના અને સાધનાની એક નવી દિશા સાંપડે છે.

પંચસૂત્રના પાંચે અધ્યાય ચતુર્વિધ સંઘમાં સૌને માટે એકાંતે વિશેષ ઉપયોગી છે. તેના એક એક પદમાં અર્થ ગંભીરતાની સઘનતા છુપાયેલી છે. સૂત્ર અને અર્થપૂર્વક સ્વાધ્યાય કરીને તેને અંતરાત્મામાં ભાવિત - કરવાથી આત્મા

મોક્ષમાર્ગે અવશ્ય આગળ ધપી શકે છે, તે નિ:શંક છે. પંચસૂત્ર ગ્રન્થમાં બતાવેલા એક એક ઉપાયો એ માત્ર મનન યોગ્ય નહિં, પરંતુ પ્રયોગાત્મક કરવા લાયક છે.

પંચસૂત્રના પ્રથમ અધ્યાયમાં બતાવેલા ચતુ:શરણ દુષ્કૃત ગર્હા અને સુકૃત અનુમોદનાના ભાવો સકળ સંઘમાં પ્રસિદ્ધ છે. આજે પણ ઘણા આત્માર્થી વ્યક્તિઓ તેનું - પ્રતિદિન સ્મરણ કરે છે, પ્રસ્તુત ગ્રંથના પાંચે અધ્યાયોના સૂત્રોનું કંઠસ્થીકરણ, અર્થભાવના વગેરે થાય તે માટે આ નાની પુસ્તિકાનું પ્રકાશન સંપાદન કરવામાં આવેલ છે.

સિદ્ધવડ શત્રુંજય મહાતીર્થ — પંન્યાસ
સમૂહમાં ૯૯ યાત્રા — પૂર્ણચન્દ્ર વિજય
૨૦૬૩, પો.સુ.૨

શ્રુત સહયોગી

પ.પૂ. સાધ્વીજીશ્રી
હિમાંશુશ્રીજી મ.સાની પ્રેરણાથી
શ્રી કેશવનગર જૈન સંઘ,
અમદાવાદ

પ.પૂ. સા. શ્રી નિત્યાનંદશ્રીજી મ.સા.ના
શિષ્યા પ.પૂ.સા. શ્રી મોક્ષાનંદાશ્રીજી
મ.સા.ના ૫૦ વર્ષ સંયમજીવનની
અનુમોદનાર્થે

આ પુસ્તક જ્ઞાનખાતાની રકમમાંથી છપાયેલ છે માટે ગૃહસ્થોએ રૂા. ૧૦/- જ્ઞાન ભંડારમાં રાખીને ઉપયોગ કરવો.

અનુક્રમણિકા

૧.	શ્રી પંચસૂત્ર (૧થી ૫)	૧થી ૨૬
૨.	શ્રી ઋષિમંડલ સ્તોત્ર	૨૭થી ૪૦
૩.	શ્રી પંચસૂત્ર પરિભાવના	૪૦થી ૪૯
૪.	પંચ સૂત્ર પ્રથમ સૂત્રના અર્થ	૫૦થી ૫૮

શ્રીપંચસૂત્ર

પ્રથમ સૂત્ર

પાપ પ્રતિઘાત - ગુણ બીજાધાન

ણમો વીઅરાગાણં સવ્વણ્ણૂણં દેવિંદપૂઈઆણં જહટ્ઠિઅવત્થુવાઈણં તેલુક્કગુરુણં અરુહંતાણં ભગવંતાણં. જે એવમાઇક્ખંતિ - ઇહ ખલુ અણાઈ જીવે, અણાઇ-જીવસ્સ ભવે અણાઇ - કમ્મસંજોગ-નિવ્વત્તિએ, દુક્ખરૂવે, દુક્ખફલે, દુક્ખાણુબંધે

એઅસ્સ ણં વુચ્છિત્તી સુદ્ધધમ્માઓ, સુદ્ધધમ્મસંપત્તી પાવકમ્મવિગમાઓ, પાવકમ્મવિગમો તહાભવત્તાઇભાવઓ.

તસ્સ પુણ વિવાગસાહણાણિ ૧ ચઉસરણગમણં ૨ દુક્કડગરિહા ૩ સુકડાણસેવણં, અઓ કાયવ્વમિણં હોઉ-કામેણં સયા સુપ્પણિહાણં ભુજ્જો ભુજ્જો સંકિલેસે તિકાલમસંકિલેસે.

જાવજ્જીવં મે ભગવંતો પરમતિલોગનાહા અણુત્તર-પુણ્ણસંભારા ખીણરાગદોસમોહા,

અચિંતચિંતામણી, ભવજલહિપોઆ, એગંતસરણા અરહંતા સરણં.

તહા પહીણજરામરણા, અવેઅકમ્મકલંકા, પણટ્ઠવા-બાહા, કેવલનાણદંસણા, સિદ્ધિપુરનિવાસી, નિરુવમસુહ-સંગયા, સવ્વહા કયકિચ્ચા, સિદ્ધા સરણં.

તહા પસંતગંભીરાસયા, સાવજ્જજોગવિરયા, પંચવિહાયારજાણગા, પરોવયારનિરયા, પઉમાઇ-નિદંસણા, ઝાણજ્ઝયણસંગયા, વિસુજ્ઝમાણભાવા સાહૂ સરણં.

તહા સુરાસુરમણુઅપૂઇઓ, મોહતિમિ-રંસુમાલી, રાગદ્દોસ વિસપરમમંતો, હેઊ સયલ-કલ્લાણાણં. કમ્મવણ-વિહાવસૂ, સાહગો સિદ્ધ-ભાવસ્સ, કેવલિપણ્ણત્તો ધમ્મો જાવજ્જીવં મે ભગવં સરણં, સરણમુવગઓ અ એએસિં ગરિહામિ દુક્કડં:

જંણં અરહંતેસુ વા, સિદ્ધેસુ વા, આયરિએસુ વા, ઉવજ્ઝાયેસુ વા, સાહૂસુ વા, સાહુણીસુ વા,

અન્નેસુ વા, ધમ્મટ્ઠાણેસુ માણણિજ્જેસુ, પૂઅણિજ્જેસુ તહા, માઈસુ વા, પિઈસુ વા, બંધૂસુ વા, મિત્તેસુ વા, ઉવયારીસુ વા, ઓહેણ વા જીવેસુ, મગ્ગટ્ઠિએસુ અમગ્ગટ્ઠિએસુ મગ્ગસાહણેસુ અમગ્ગસાહણેસુ જં કિંચિ, વિતહમાયરિઅં અણાયરિઅવ્વં અણિચ્છિઅવ્વં પાવં પાવાણુબંધિ, સુહુમં વા, બાયરં વા, મણેણ વા, વાયાએ વા, કાયેણ વા, કયં વા, કારાવિઅં વા, અણુમોઈઅં વા, રાગેણ વા, દોસેણ વા મોહેણ વા, ઈત્થં વા જમ્મે જમ્મંતરેસુ વા, ગરહિઅમેઅં દુક્કડમેઅં ઉજ્ઝિ-અવ્વમેઅં વિઆણિઅં મએ, કલ્લાણમિત્તાગુરુભગવંત-વયણાઓ, એવમેઅં તિ રોઈઅં, સદ્ધાએ, અરિહંત-સિદ્ધસમક્ખં, ગરહામિ અહમિણં દુક્કડમેઅં ઉજ્ઝિ-યવ્વમેઅં ઈત્થ મિચ્છા મિ દુક્કડં, મિચ્છા મિ દુક્કડં, મિચ્છા મિ દુક્કડં.

હોઉ મે એસા સમ્મં ગરિહા, હોઉ મે અકરણનિયમો, બહુમયં મમેઅં તિ ઈચ્છામિ

અણુસટ્ઠિં અરહંતાણં ભગ-વંતાણં ગુરુણં કલ્લાણમિત્તાણં તિ.

હોઉ મે એએહિં સંજોગો, હોઉ મે એસા સુપત્થણા, હોઉ મે ઇત્થ બહુમાણો, હોઉ મે ઇઓ મુક્ખબીઅં તિ. પત્તેસુ એએસુ અહં સેવારિહે સિઆ, આણારિહે સિઆ, પડિવત્તિજુત્તે સિઆ, નિરઇઆરપારગે સિઆ.

સંવિગ્ગો જહાસત્તિએ સેવેમિ સુકડં, અણુમોએમિ સવ્વેસિં અરહંતાણં અણુટ્ઠાણં, સવ્વેસિં સિદ્ધાણં સિદ્ધભાવં, સવ્વેસિં આયરિયાણં આયારં, સવ્વેસિં ઉવજ્ઝાયાણં સુત્તપ્પયાણં, સવ્વેસિં સાહૂણં સાહુકિરિઅં, સવ્વેસિં સાવગાણં મુક્ખસાહણજોગે, સવ્વેસિં દેવાણં, સવ્વેસિં જીવાણં હોઉકામાણં કલ્લાણાસયાણં મગ્ગસાહણજોગે.

હોઉ મે એસા અણુમોઅણા, સમ્મં વિહિપુવ્વિઆ, સમ્મં સુદ્ધાસયા, સમ્મં પડિવત્તિરૂવા, સમ્મં નિરઇયારા, પરમગુણજુત્ત-

અરહંતાઈસામત્થઓ, અચિન્તસત્તિજુત્તા હિ તે ભગવંતો વીઅરાગા, સવ્વણ્ણૂ પરમકલ્લાણા, પરમ-કલ્લાણહેઊ સત્તાણં.

મૂઢે અમ્હિ પાવે, અણાઈમોહવાસિએ, અણભિન્ને ભાવઓ, હિઆહિઆણં અભિન્ને સિઆ, અહિઅનિવિત્તે સિઆ, હિઅપવિત્તે સિઆ, આરાહગે સિઆ, ઉચિઅ-પડિવત્તીએ સવ્વસત્તાણં સહિઅં તિ ઇચ્છામિ સુકડં ઇચ્છામિ સુકડં ઇચ્છામિ સુકડં.

એવમેઅં સમ્મં પઢમાણસ્સ સુણમાણસ્સ અણુપ્પેહ-માણસ્સ સિઢિલીભવંતિ પરિહાયંતિ ખિજ્જંતિ અસુહ-કમ્માણુબંધા, નિરણુબંધે વાઽસુહકમ્મે ભગ્ગસામત્થે સુહ-પરિણામેણં કડગબદ્ધે વિઅ વિસે, અપ્પફલે સિઆ, સુહા-વણિજ્જે સિઆ, અપુણભાવે સિઆ.

તહા આસગલિજ્જંતિ પરિપોસિજ્જંતિ નિમ્મ-વિજ્જંતિ સુહ-કમ્માણુબંધા, સાણુબંધં ચ

સુહકમ્મં, પગિટ્ઠં પગિટ્ઠભાવજ્જિઅં નિયમફલયં સુપઉત્તે વિઅ મહાગએ સુહફલે સિઆ, સુહપવત્તગે સિઆ, પરમસુહસાહગે સિઆ, અઓ અપડિબંધમેઅં અસુહભાવનિરોહેણં સુહભાવબીઅં તિ, સુપ્પણિહાણં સમ્મં પઢિઅવ્વં, સમ્મં સોઅવ્વં, સમ્મં અણુપ્પેહિઅવ્વં તિ.

નમો નમિઅનમિઆણં પરમગુરુવીઅરાગાણં, નમો સેસનમુક્કારારિહાણં, જયઉ સવ્વણ્ણુસાસણં, પરમ-સંબોહીએ સુહિણો ભવંતુ જીવા, સુહિણો ભવંતુ જીવા, સુહિણો ભવંતુ જીવા.

દ્વિતીયં સાધુધર્મપરિભાવનાસૂત્રમ્

જાયાએ ધમ્મગુણપડિવત્તિસદ્ધાએ, ભાવિજ્જા એએસિં સરૂવં પયઈસુંદરત્તં, અનુગામિત્તં, પરોવયારિત્તં, પરમત્થ-હેઉત્તં, તહા દુરણુચરત્તં, ભંગેદારુણત્તં, મહામોહજણગત્તં, ભૂઓ દુલ્લહત્તં તિ, એવં જહાસત્તીએ ઉચિઅ-વિહાણેણં અચ્ચંતભાવસારં પડિવજ્જિજ્જા, તંજહા-

થૂલગપાણાઇવાયવિરમણં ૧, થૂલગમુસાવાય-વિરમણં ૨, થૂલગઅદત્તાદાણવિરમણં ૩, થૂલ-ગમેહુણવિરમણં ૪, થૂલગપરિગ્ગહવિરમણં ૫ ઇચ્ચાઇ ।

પડિવજ્જિઊણ પાલણે જઇજ્જા, સયાડડણા-ગાહગે સિઆ, સયાડડણાભાવગે સિયા, સયા-ડડણાપરતંતે સિયા, આણા હિ મોહવિસપરમમંતો, જલં રોસાઇજલણસ્સ, કમ્મવાહિતિગિચ્છાસત્થં, કપ્પપાયવો સિવફલસ્સ,

વજ્જિજ્જા અધમ્મમિત્તજોગં, ચિંતિજ્જા અભિણ-વપાવિએ ગુણે, અણાઇભવસંગએ ય અગુણે, ઉદગ્ગ-સહકારિત્તં અધમ્મમિત્તાણં, ઉભયલોગગરિહિઅત્તં, અસુહ-જોગપરંપરં ચ ।

પરિહરિજ્જા સમ્મં લોગવિરુદ્ધે કરુણાપરે જણાણં, ન ખિંસાવિજ્જ ધમ્મં, સંકિલેસો ખુ એસા, પરમબોહિબીયં અબોહિફલમપ્પણો ત્તિ, એવ-માલોએજ્જા ન-ખલુ ઇત્તો પરો અણત્થો, અંધત્તમેયં

સંસારાડવીએ, જણગમણિટ્ઠાવાયાણં, અઈદારુણં સરૂવેણં અસુહાણુબંધમચ્ચત્થં ।

સેવિજ્જ ધમ્મમિત્તે વિહાણેણં, અંધો વિવા ણુકટ્ટએ, વાહિઓ વિવ વિજ્જે, દરિદ્દો વિવ ઈસરે, ભીઓ વિવ મહાનાયગે, ન ઇઓ સુંદરતર-મન્નં તિ બહુમાણજુત્તે સિયા, આણાકંખી, આણા-પડિચ્છગે, આણાઅવિરાહગે, આણાનિપ્ફાયગે ત્તિ ।

પડિવન્નધમ્મગુણારિહં ચ વટ્ટિજ્જા ગિહિ-સમુચિએસુ ગિહિસમાયારેસુ પરિસુદ્ધાણુટ્ઠાણે પરિસુદ્ધમણકિરિએ પરિસુદ્ધવઈકિરિએ પરિ-સુદ્ધકાયકિરિએ ।

વજ્જિજ્જાજ્જાડણેગોવઘાયકારણં ગરહણિજ્જં બહુકિલેસં આયઈવિરાહગં સમારંભં, ન ચિંતિજ્જ પરપીડં, ન ભાવેજ્જ દીણયં, ન ગચ્છિઅજ્જા હરિસં, ન સેવિજ્જા વિતહાભિનિવેસં, ઉચિયમણ-પવત્તગે સિયા, ન ભાસિજ્જા અલિયં, ન ફરુસં, ન પેસુન્નં, નાણિબદ્ધં, હિય-મિય-ભાસગે સિઆ, એવં

ન હિંસિજ્જા ભૂયાણિ, ન ગિણ્હિજ્જા અદત્તં, ન નિરિક્ખિજ્જ પરદારં, ન કુજ્જા અણત્થદંડં, સુહકાયજોગે સિયા ।

તહા લાહોચિયદાણે લાહોચિયભોગે લાહોચિય-પરિવારે લાહોચિયનિહિકરે સિયા, અસંતાવગે પરિવારસ્સ, ગુણકરે જહાસત્તિં, અણુકંપાપરે, નિમ્મમે ભાવેણં, એવં ખુ તપ્પાલણે વિ ધમ્મો જહડન્નપાલણે ત્તિ, સવ્વે જીવા પુઢો પુઢો, મમત્તં બંધકારણં ।

તહા તેસુ તેસુ સમાયારેસુ સઇસમણ્ણાગએ સિયા, અમુગે અહં, અમુગકુલે, અમુગસિસ્સે, અમુગધમ્મ-ટ્ઠાણટ્ઠિએ, ન મે તવ્વિરાહણા, ન મે તદારંભો, વુઢ્ઢી મમેયસ્સ, એયમિત્થ સારં, એઅમાયભૂયં, એઅ હિયં, અસારમણ્ણં સવ્વં વિસેસઓ અવિહિગહણેણં એવમાહ તિલોગબંધૂ પરમકારુણિગે સમ્મં સંબુદ્ધે ભગવં અરહંતે ત્તિ, એવં સમાલોચિય તદવિરુદ્ધેસુ સમાયારેસુ સમ્મં

વટ્ટિજ્જા, ભાવમંગલમેયં તન્નિપ્ફત્તીએ ।

તહા જાગરિજ્જ ધમ્મજાગરિયાએ - કો મમ કાલો, કિમેઅસ્સ ઉચિયં, અસારા વિસયા નિયમગામિણો વિરસાવસાણા, ભીસણો મચ્ચૂ, સવ્વાભાવકારી, અવિન્નાયાગમણો, અણિવારણિજ્જો, પુણો પુણોડણુબંધી, ધમ્મો એયસ્સ ઓસહં એગંતવિસુદ્ધો મહાપુરિસસેવિઓ સવ્વહિઅકારી નિરઈઆરો પરમાણંદહેઊ ।

નમો ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ, નમો એઅધમ્મપગાસગાણં, નમો એઅધમ્મપાલગાણં, નમો એઅધમ્મપરૂવગાણં, નમો એયધમ્મપવજ્જગાણં, ઈચ્છામિ અહમિણં ધમ્મં પડિવ-જ્જિત્તએ સમ્મં મણ-વયણ-કાયજોગેહિં, હોઉ મમેયં કલ્લાણં પરમકલ્લાણાણં જિણાણમણુભાવઓ, સુપ્પણિહાણમેવં ચિંતિજ્જા પુણો પુણો, એઅધમ્મજુત્તાણં અવવાય-કારી સિયા, પહાણં મોહચ્છેઅણમેએ, એવં વિસુજ્ઝમાણે ભાવણાએ કમ્માપગમેણં ઉવેઈ

એયસ્સ જાુગ્ગયં, તહા સંસારવિરત્તે સંવિગ્ગો ભવઈ અમમે અપરોવ-તાવી વિસુદ્ધે વિસુદ્ધમાણભાવે ત્તિ સાહુધમ્મ-પરિભાવણા-સુત્તં સમત્તં ॥૨॥

તૃતીયં પ્રવ્રજ્યાગ્રહણવિધિસૂત્રમ્

પરિભાવિએ સાહુધમ્મે, જહોદિયગુણે જઈજ્જા સમ્મમેઅં પડિવજ્જિત્તએ અપરોવતાવં, પરોવતાવો હિ તપ્પડિવત્તિવિગ્ઘે, અણુપાઓ ખુ એસો, ન ખલુ અકુસલા-રંભઓ હિયં, અપ્પડિબુદ્ધે કહિંચિ પડિબોહિજ્જા અમ્માપિયરે, ઉભય-લોગસફલં જીવિયં, સમુદાયકડા કમ્મા સમુદાયફલ ત્તિ, એવં સુદીહો અવિઓગો, અણ્ણહા એગરુક્ખ-નિવાસિ સઉણતુલ્લમેયં, ઉદ્દામો મચ્ચૂ પચ્ચા-સણ્ણો ય, દુલ્લહં મણુઅત્તં સમુદપડિઅરયણલાભતુલ્લં, અઈપ્પભૂઆ અન્ને ભવા દુક્ખબહુલા મોહંધયારા અકુસલાણુબંધિણો અજાુગ્ગા સુદ્ધધમ્મસ્સ, જાુગ્ગં ચ એઅ પોઅભૂયં ભવસમુદ્દે, જુત્તં સકજ્જે નિઉંજિઉં

સંવરકુઈયછિદ્દં નાણકણધારં તવપવણજવણં, 'ખણે દુલ્લહે'. સવ્વકજ્જોવમાઈએ સિદ્ધિસાહગ-ધમ્મસાહગત્તેણં, ઉવાદેયા ય એસા જીવાણં, જં ન ઈમીએ જણ્ણો, ન જરા, ન મરણં, ન ઈટ્ઠવિઓગો, નાણિટ્ઠસંપઓગો, ન ખુહા, ન પિવાસા, ન અન્નો કોઈ દોસો, સવ્વહા અપરતંતં જીવાવત્થાણં અસુભરાગાઈરહિઅ સંતં સિવં અવ્વાબાહં તિ ।

વિવરીઓ ય સંસારો ઈમીએ અણવટ્ઠિઅ-સહાવો, એત્થ ખલુ સુહી વિ અસુહી, સંતમસંતં, સુવિણવ્વ સવ્વમાઉલં તિ, તા અલમિત્થ પડિબંધેણં, કરેહ મે અણુગ્ગહં, ઉજ્જમહ એયં વોચ્છિંદિત્તએ, અહં પિ તુમ્હાણુમઈએ સાહેમિ એયં નિવ્વિણ્ણો જમ્મમરણેહિં, સમિજ્ઝઈ ય મે સમીહિયં ગુરુપ્પભાવેણં, એવં સેસે વિ બોહિજ્જા, તઓ સમમેએહિં સેવિજ્જ ધમ્મં, કરિજ્જોચિય-કરણિજ્જં નિરાસંસો હુ સવ્વદા, એયં પરમમુણિસાસણં ।

અબુજ્ઝમાણેસુ ય કમ્મપરિણઈએ વિહિજ્જા

જહાસત્તિં તદુવકરણં આઓવાયસુદ્ધં સમઈએ, કયણ્ણુયા ખુ એસા, કરુણા ય ધમ્મપ્પહાણજણણી જણમ્મિ, તઓ અણુણ્ણાએ પડિવજ્જિજ્જ ધમ્મં, અણ્ણહા અણુવહે ચઉવિહજુત્તે સિયા, ધમ્મારાહણં ખુ. હિયં સવ્વસત્તાણં, તહા તહેયં સંપાડિજ્જા, સવ્વહા અપડિવજ્જમાણે ચએજ્જ તે અટ્ઠાણ-ગિલાણોસહત્થચાગનાએણં ।

સે જહા નામએ કેઇ પુરિસે કહંચિ કંતારગએ અમ્મા-પિઈસમેએ તપ્પડિબદ્ધે વચ્ચિજ્જા, તેસિં તત્થ નિયમઘાઈ પુરિસમિત્તાસજ્ઝે સંભવઓસહે મહાયંકે સિયા, તત્થ સે પુરિસે તપ્પડિબંધાઓ એવમાલોચિય 'ન ભવંતિ એએ નિયમઓ ઓસહમંતરેણ, ઓસહભાવે ય સંસઓ, કાલસહાણિ ય એયાણિ', તહા સંઠવિય સંઠવિય તદોસહ-નિમિત્તં સવિત્તિનિમિત્તં ચ ચયમાણે સાહૂ, એસ ચાએ અચાએ, અચાએ ચેવ ચાએ, ફલમેત્થ પહાણં બુહાણં, ધીરા એયદંસિણો, સ તે

ઓસહસંપાડણેણ જીવાવેજ્જા, સંભવાઓ પુરિસોચિયમેયં ।

એવં સુક્કપક્ખિએ મહાપુરિસે સંસાર-કંતારપડિએ અમ્માપિઈસંગએ ધમ્મપડિબદ્ધે વિહ-રિજ્જા । તેસિં તત્થ નિયમવિણાસગે અપત્ત-બીજાઈપુરિસમિત્તાસજ્ઝે સંભવંત-સમ્મત્તાઈઓસહે મરણાઈવિવાગે કમ્માયંકે સિયા, તત્થ સે સુક્કપક્ખિગપુરિસે ધમ્મપડિબંધાઓ એવં સમાલોચિય 'વિણસ્સંતિ એએ અવસ્સં સમ્મત્તાઈઓસહવિરહેણ, તસ્સંપાડણે વિભાસા, કાલસહાણિ ય એયાણિ વવહારઓ', તહા સંઠવિય સંઠવિય ઈહલોગચિંતાએ તેસિં સમ્મત્તાઈ-ઓસહનિમિત્તં વિસિટ્ઠગુરુમાઈભાવેણં સવિત્તિ-નિમિત્તં ચ કિચ્ચકરણેણ ચયમાણે સંયમપડિવત્તીએ સાહુ ? સિદ્ધીએ, એસ ચાએ અચાએ, તત્તભાવણાઓ, અચાએ ચેવ ચાએ, મિચ્છા-ભાવણાઓ, તત્થફલમેત્થપહાણં બુહાણં

પરમત્થઓ, ધીરા એયદંસિણો આસન્નભવ્વા ।

સ તે સમ્મત્તાઈઓસહસંપાડણેણ જીવા-વિજ્જા અચ્ચંતિયં અમરણાવંઝબીઅજોગેણં, સંભવાઓ સુપુરિસોચિયમેયં, દુપ્પડિયારાણિ અમ્માપિઈણિ, એસ ધમ્મો સયાણં, ભગવં ઈત્થ નાયં પરિહરમાણે અકુસલાણુ-બંધિ અમ્માપિઈસોગં તિ, એવમપરોવતાવં સવ્વહા સુગુરુ-સમીવે, પૂઈત્તા ભગવંતે વીયરાગે સાહૂ ય, તોસિઊણ વિહવોચિયં કિવણાઈ, સુપ્પઉત્તાવસ્સએ સુવિસુદ્ધનિમિત્તે સમહિવાસિએ વિસુદ્ધજોગે વિસુજ્ઝમાણે મહયા પમોએણં સમ્મં પવ્વઈજ્જા લોગધમ્મેહિંતો લોગુ-ત્તરધમ્મગમણેણં, એસા જિણાણમાણા મહાકલ્લાણ ત્તિ ન વિરાહિયવ્વા બુહેણં મહાણત્થભયાઓ સિદ્ધિકંખિણા

ત્તિ પવ્વજ્જાગહણવિહિસુત્તં સમત્તં ॥૩॥

ચતુર્થં પ્રવ્રજ્યાપરિપાલનાસૂત્રમ્

સ એવમભિપવ્વઇએ સમાણે સુવિહિભાવઓ કિરિયાફલેણ જુજ્જઇ, વિસુદ્ધચરણે મહાસત્તે, ન વિવજ્જયમેઇ, એયાભાવેડભિપ્પેઅસિદ્ધી ઉવાયપવિત્તીઓ, નાવિવજ્જત્થોડણુવાએ પયટ્ટઇ, ઉવાઓ ય ઉવેયસાહગો નિયમેણ, તસ્સતત્તચ્ચાઓ અણ્ણહા, અઇપ્પસંગાઓ, નિચ્છયમયમેયં ।

સે સમલેટ્ઠુકંચણે સમસત્તુમિત્તો નિયત્તગ્ગહદુક્ખે પસમસુહસમેએ સમ્મં સિક્ખમાઇઅઇ, ગુરુકુલવાસી, ગુરુપડિબદ્ધે, વિણીએ, ભૂયત્થદરિસી, ન ઇઓ હિયતત્તં તિ મન્નઇ, સુસ્સૂસાઇગુણજુત્તે તત્તાભિનિવેસા વિહિપરે પરમમંતો ત્તિ અહિજ્જઇ સુત્તં બદ્ધલક્ખે આસંસાવિપ્પમુક્કે આયયટ્ઠી, સ તમવેઇ સવ્વહા, તઓ સમ્મં નિઉંજઇ, એયં ધીરાણ સાસણં, અણ્ણહા અણિઓગો, અવિહિગ-હિયમંતનાએણં ।

અણારાહણાએ ન કિંચિ, તદણારંભાઓ ધુવં,

એત્થ મગ્ગદેસણાએ દુક્ખં, અવધીરણા, અપ્પડિવત્તી, નેવ-મહીયમહીયં, અવગમવિરહેણ, ન એસા મગ્ગગામિણો ।

વિરાહણા અણત્થમુહા, અત્થહેઊ, તસ્સારંભાઓ ધુવં, એત્થ મગ્ગદેસણાએ અણભિ-નિવેસો, પડિવત્તિમિત્તં, કિરિયારંભો, એવં પિ અહીયં અહીયં, અવગમલેસજોગઓ, અયં સબીઓ નિયમેણ, મગ્ગગામિણો ખુ એસા અવાય-બહુલસ્સ ।

નિરવાએ જહોદિએ સુત્તુત્તકારી હવઇ પવયણ-માઇસંગએ પંચસમિએ તિગુત્તે, અણત્થપરે એયચ્ચાએ અવિયત્તસ્સ, સિસુજણણિચાયનાએણ, વિયત્તે ઈત્થ કેવલી એયફલભૂએ, સમ્મમેયં વિયાણઇ દુવિહાએ પરિણ્ણાએ ।

તહા આસાસપયાસદીવં સંદીણા-ડથિરાઇભેયં, અસંદીણ-થિરત્થમુજ્જમઇ, જહાસત્તિમસંભંતે અણૂસગે, અસંસત્તજોગારાહએ

ભવઇ, ઉત્તરુત્તરજોગસિદ્ધીએ મુચ્ચઇ પાવકમ્મુણ ત્તિ વિસુજ્ઝમાણે આભવં ભાવકિરિઅમારાહેઇ, પસમસુહમણુહવઇ અપીડિએ સંજમ-તવકિરિઆએ, અવ્વહિએ પરીસહોવસગ્ગેહિં, વાહિઅસુકિરિયાનાએણં ।

સે જહા કેઇ મહાવાહિગહિએ, અણુ-હુઅતવ્વેયણે, વિણ્ણાયા સરૂવેણ, નિવ્વિણ્ણે તત્તઓ, સુવિજ્જવયણેણ સમ્મં તમવગચ્છિય જહા-વિહાણઓ પવન્ને સુકિરિઅં, નિરુદ્ધજહિચ્છાચારે, તુચ્છપત્થભોઈ મુચ્ચમાણે વાહિણા, નિયત્ત-માણવેયણે સમુવલબ્ભારોગ્ગં પવઢ્ઢમાણતબ્ભાવે, તલ્લાભનિવ્વુઈએ તપ્પડિબંધાઓ સિરાખારાઇજોગે વિ વાહિસમારુગ્ગવિણ્ણાણેણ ઇટ્ઠનિપ્ફત્તીઓ અણાકુલ-ભાવયાએ કિરિઓવઓગેણ, અપીડિએ, અવ્વહિએ, સુહ-લેસ્સાએ વઢ્ઢઇ, વિજ્જં ચ બહુ મન્નઇ ।

એવં કમ્મવાહિગહિએ, અણુભૂઅ-

જમ્માઈવેઅણે, વિણ્ણાયા દુક્ખરૂવેણં, નિવ્વિણ્ણે તત્તઓ તઓ, સુગુરુ-વયણેણ અણુટ્ઠાણાઈઆ તમવગચ્છિય પુવ્વુત્તવિહાણઓ પવન્ને સુકિરિઅ પવજ્જં, નિરુદ્ધપમાયાયારે, અસારસુદ્ધ-ભોઈ, મુચ્ચમાણે કમ્મવાહિણા, નિઅત્તમાણિટ્ઠવિઓગાઈ-વેઅણે, સમુવલબ્ભ ચરણારુગ્ગં પવડ્ઢમાણ-સુહભાવે, તલ્લાભનિવ્વુઈએ તપ્પડિબંધવિસેસઓ પરીસહોવસગ્ગ-ભાવે વિ તત્તસંવેયણાઓ કુસલાયવુટ્ટી થિરાસયત્તેણ ધમ્મોવઓગાઓ સયા થિમિએ તેઉલ્લેસાએય વડ્ઢઈ, ગુરું ચ બહુ મન્નઈ જહોચિયં અસંગપડિવત્તીએ, નિસગ્ગપવિત્તિ-ભાવેણ એસા ગુરૂઈ વિઆહિઆ ભાવસારા વિસેસઓ ભગવંતબહુમાણેણં, જો મં પડિમન્નઈ સે ગુરું તિ તદાણા, અન્નહા કિરિઆ અકિરિઆ કુલડાનારીકિરિઆસમા, ગરહિયા તત્તવેઈણં, અફલજોગઓ, વિસણ્ણતત્તીફલમિત્થ નાયં, આવટ્ટે ખુ તપ્ફલં અસુહાણુબંધે ।

આયઓ ગુરુબહુમાણો અવંઝકારણત્તેણ, અઓ પરમગુરુસંજોગો, તઓ સિદ્ધી અસંસયં, એસેહ સુહોદએ, પગિટ્ઠતયણુબંધે, ભવવાહિતેગિચ્છી, ન ઇઓ સુંદરં પરં, ઉવમા ઇત્થ ન વિજ્જઈ, સ એવંપણ્ણે એવંભાવે એવં-પરિણામે અપ્પડિવાડિએ વઢ્ઢમાણે તેઉલ્લેસાએ દુવાલ-સમાસિએણં પરિઆએણં અઇક્કમઇ સવ્વદેવતેઉલ્લેસં, એવમાહ મહામુણી, તઓ સુક્કે સુક્કાભિજાઈ ભવઇ, પાયં છિણ્ણકમ્માણુબંધે, ખવઈ લોગસણ્ણં, પડિસોઅગામી, અણુસોઅ-નિયત્તે, સયા સુહજોગે,એસ જોગી વિઆહિએ, એસ આરાહગે સામણ્ણસ્સ, જહાગહિઅપઇણ્ણે સવ્વોવહાસુદ્ધે સંધઇ સુદ્ધગં ભવં સમ્મં અભવસાહગં ભોગકિરિયા-સુરૂવાઇકપ્પં, તઓ તા સંપુણ્ણા પાઉણઇ અવિગલહેઉ-ભાવઓ અસંકિલિટ્ઠસુહરૂવાઓ અપરોવતાવિણો સુંદરા અણુબંધેણં, ન ય અણ્ણા સંપુણ્ણા, તત્તત્તખંડણેણં ।

એઅં નાણં તિ વુચ્ચઇ, એયંમિ સુહજોગસિદ્ધી ઉચિયપડિવત્તિપહાણા, ઇત્થ ભાવો પવત્તગો, પાયં વિગ્ઘો ન વિજ્જઇ નિરણુબંધાસુહકમ્મભાવેણ, અક્ખિત્તા ઓ ઇમે જોગા ભાવારાહણાઓ તહા, તઓ સમ્મં પવત્તઇ, નિપ્ફાએઇ અણાઉલે, એવં કિરિયા સુકિરિયા એગંત-નિક્કલંકા નિક્કલંકત્થ-સાહિઆ, તહા સુહાણુબંધા ઉત્તરુત્તર-જોગસિદ્ધીએ, તઓ સે સાહઇ પરં પરત્થં સમ્મં તક્કુસલે સયા તેહિં તેહિં પગારેહિં સાણુબંધં, મહોદએ બીજ-બીજા-દિટ્ઠાવણેણં, કત્તિવિરિઆઇજુત્તે, અવંઝસુહચિટ્ઠે, સમંતભદ્દે, સુપ્પણિહાણાઇહેઊ, મોહતિમિરદીવે, રાગા-મયવેજ્જે, દોસાનલજલનિહી, સંવેગસિદ્ધિકરે હવઇ અચિંતચિંતામણિકપ્પે ।

સે એવં પરં પરત્થસાહએ તહા કરુણાઇ-ભાવઓ અણેગેહિં ભવેહિં વિમુચ્ચમાણે પાવ-કમ્મુણા, પવડ્ઢમાણે અ સુહભાવેહિં અણે-ગભવિયાએ આરાહણાએ પાઉણઇ સવ્વુત્તમં ભવં

ચરમં અચરમભવહેઉં અવિગલપરંપરત્થ-નિમિત્તં ।
તત્થ કાઊણ નિરવસેસં કિચ્ચં વિહૂઅરયમલે સિજ્ઝઇ, બુજ્ઝઇ, મુચ્ચઇ, પરિનિવ્વાઇ, સવ્વદુક્ખાણમંતં
કરેઇ ત્તિ પવ્વજ્જાપરિપાલણાસુત્તં સમત્તં ॥૪॥

પઞ્ચમં પ્રવ્રજ્યાફલસૂત્રમ્

સ એવમભિસિદ્ધે, પરમબંભે, મંગલાલએ, જમ્મ-જરામરણરહિએ, પહીણાસુહે, અણુબંધ-સત્તિવજ્જિએ, સંપત્તનિઅસરૂવે, અકિરિએ, સહાવસંઠિએ, અણંતનાણે, અણંતદંસણે ।

સે ન સદ્દે, ન રૂવે, ન ગંધે, ન રસે, ન ફાસે, અરૂવિ સત્તા, અણિત્થંત્થસંઠાણા, અણંતવીરિયા, કયકિચ્ચા, સવ્વાબાહાવિવજ્જિયા, સવ્વહા નિરવિક્ખા, થિમિયા, પસંતા, અસંજોગિએ એસાણંદે, અઓ ચેવ પરે મએ ।

અવિક્ખા અણાણંદે, સંજોગો વિઓગકારણં, અફલં ફલમેઆઓ, વિણિવાયપરં ખુ તં, બહુમયં

મોહાઓ અબુહાણં, જમિત્તો વિવજ્જિઓ, તઓ અણત્થા અપજ્જવ-સિઆ, એસ ભાવરિપૂ પરે અઓ વુત્તે ઉ ભગવયા ।

નાગાસેણ જોગો એઅસ્સ, સે સરૂવસંઠિએ, નાગા-સમણત્થ, ન સત્તા સદંતરમુવેઇ, અચિંતમેયં કેવલિગમ્મં તત્તં, નિચ્છયમયમેયં, વિજોગવં ચ જોગો ત્તિ ન એસ જોગો, ભિણ્ણં લક્ખણમેયસ્સ, ન ઈત્થાવિક્ખા, સહાવો ખુ એસો અણંતસુહ-સહાવકપ્પો, ઉવમા ઈત્થ ન વિજ્જઇ, તબ્ભાવે-ડણુભવો પરં તસ્સેવ, આણા એસા જિણાણં સવ્વણ્ણૂણં અવિતહા એગંતઓ, ન વિતહત્તો નિમિત્તં, ન ચાનિમિત્તં કજ્જં તિ ।

નિદંસણમિત્તં તુ નવરં-સવ્વસત્તુક્ખએ સવ્વવાહિવિગમે સવ્વત્થસંજોગેણં સવ્વિચ્છા-સંપત્તીએ જારિસમેયં ઈત્તોડણંતગુણં તં, તુ ભાવ-સત્તુક્ખયાદિતો, રાગાદયો ભાવસત્તૂ, કમ્મોદયા વાહિણો, પરમલદ્ધીઓ ઉ અટ્ઠા, અણિચ્છેચ્છા

ઇચ્છા, એવં સુહુમમેયં, ન તત્તઓ ઇયરેણ ગમ્મઇ, જઇ-સુહમિવાજઇણા, આરુગ્ગસુહં વ રોગિણ ત્તિ વિભાસા ।

અચિંતમેઅં સરૂવેણં, સાઇઅપજ્જવસિયં એગસિદ્ધા-વિક્ખાએ, પવાહઓ અણાઈ, તે વિ ભગવંતો એવં, તહા-ભવ્વત્તાઇભાવઓ ।

વિચિત્તમેયં તહાફલભેએણ, નાવિચિત્તો સહકારિ-ભેઓ, તદવિક્ખો તઓ ત્તિ અણેગંતવાઓ તત્તવાઓ, સ ખલુ એવં, ઇઅરહેગંતો, મિચ્છત્ત-મેસો, ન ઇત્તો વવત્થા, અણારિહમેઅં, સંસારિણો ઉ સિદ્ધત્તં, નાબદ્ધસ્સ મુત્તી સદ્દત્થરહિયા ।

અણાઇમં બંધો પવાહેણં અઈઅકાલતુલ્લો, અબદ્ધ-બંધણે વામુત્તી પુણોબંધપસંગાઓ, અવિસેસો બદ્ધ-મુક્કાણં, અણાઈજોગે વિ વિઓગો કંચણોવલનાએણં ।

ન દિદિક્ખા અકરણસ્સ, ન યાદિટ્ઠમ્મિ એસા, ન સહજાએ ણિવિત્તી, ન નિવિત્તીએ આયટ્ઠાણં, ન

યણ્ણહા તસ્સેસા, ન ભવ્વત્તતુલ્લા ણાએણં, ન કેવલજીવરૂવમેયં, ન ભાવિજોગાવિક્ખાએ તુલ્લત્તં, તયા કેવલત્તેણ સયાડવિસેસાઓ, તહાસહાવકપ્પણ-મપ્પમાણમેવ, એસેવ દોસો પરિકપ્પિયાએ, પરિ-ણામભેયા બંધાઇભેઉ ત્તિ સાહૂ, સવ્વનયવિસુદ્ધીએ નિરુવચરિઓભય-ભાવેણં ।

ન અપ્પભૂયં કમ્મં, ન પરિકપ્પિયમેયં, ન એવં ભવાદિભેઓ, ન ભવાભાવો ઉ સિદ્ધી, ન તદુચ્છેદે ડોણુપ્પાઓ, ન એવં સમંજસત્તં, નાણાઇમંત ભવો, ન હેઉફલભાવો, તસ્સ તહાસહાવકપ્પણમજુત્તં, નિરાહારન્નયનિઓ નિઓગેણં, તસ્સેવ તહાભાવે જુત્તમેયં, સુહુમમટ્ઠપયમેયં, વિચિંતિયવ્વં મહા-પણ્ણાએ ત્તિ ।

અપજ્જવસિયમેવ(વં) સિદ્ધસુક્ખં, ઈત્તો ચેવુત્તમં ઈમં, સવ્વહા અણુસ્સુગત્તે અણંતભાવાઓ, લોગંત-સિદ્ધિવાસિણો એએ, 'જત્થ એગો તત્થ નિયમા અણંતા', અકમ્મુણો ગઈ પુવ્વપઓગેણ

અલાબુપ્પભિઈનાયઓ, નિયમો અઓ ચેવ, અફુસમાણગઈએ ગમણં, ઉક્કરિ-સવિસેસઓ ઈયં, અવ્વુચ્છેઓ ભવ્વાણં અણંતભાવેણ, એઅ-મણંતાણંતયં, સમયા ઈત્થ નાયં, ભવ્વત્તં જોગયા-મિત્તમેવ કેસિંચિ, પડિમાજુગ્ગદારુણિદંસણેણ, વવહારમયમેયં, એસો વિ તત્તંગં, પવિત્તિવિસો-હણેણં અણેગંતસિદ્ધિઓ નિચ્છયંગભાવેણ, પરિ-સુદ્ધો ઉ કેવલં, એસા આણા ઈહ ભગવઓ સમંત-ભદ્દા તિકોડિપરિસુદ્ધીએ અપુણબંધગાઈગમ્મા ।

એઅપિયત્તં ખલુ ઈત્થ લિંગં, ઓચિત્ત-પવિત્તવિન્નેયં, સંવેગસાહગં નિઅમા, ન એસા અન્નેસિં દેઆ, લિંગ-વિજ્જયાઓ તપ્પરિણ્ણા, તયણુગ્ગહટ્ઠાએ આમકુંભોદ-ગનાસનાએણં, એસા કરુણ ત્તિ વુચ્ચઈ એગંતપરિસુદ્ધા અવિરાહણાફલા તિલોગનાહબહુમાણેણં નિસ્સેઅસસાહિગ ત્તિ પવ્વજ્જાફલસુત્તં ॥૫॥ સમ્મત્તં

ઈતિ પંચમસૂત્રમ્

શ્રી ઋષિમણ્ડલ સ્તોત્ર

આદ્યન્તાક્ષરસંલક્ષ્ય-મક્ષરં વ્યાપ્ય યત્ સ્થિતમ્ ।
અગ્નિજ્વાલાસમં નાદ-બિન્દુરેખાસમન્વિતમ્ ॥૧॥

અગ્નિજ્વાલાસમાક્રાન્તં, મનોમલ-વિશોધકમ્ ।
દેદીપ્યમાનં હૃત્પદ્મે, તત્પદં નૌમિ નિર્મલમ્ ॥૨॥

અર્હમિત્યક્ષરં બ્રહ્મ-,વાચકં પરમેષ્ઠિનઃ ।
સિદ્ધચક્રસ્ય સદ્બીજં, સર્વતઃ પ્રણિદધ્મહે ॥૩॥

ૐ નમોઽર્હદ્ભ્ય ઈશેભ્યઃ, ૐ સિદ્ધેભ્યો નમો નમઃ ।
ૐ નમઃ સર્વસૂરિભ્ય, ઉપાધ્યાયેભ્ય ૐ નમઃ ॥૪॥

ૐ નમઃ સર્વસાધુભ્યઃ, ૐ જ્ઞાનેભ્યો નમો નમઃ ।
ૐ નમસ્તત્ત્વદષ્ટિભ્ય-શ્ચારિત્રેભ્યસ્તુ ૐ નમઃ ॥૫॥

શ્રેયસેઽસ્તુ શ્રિયેઽસ્ત્વેત-, દર્હદાદ્યષ્ટકં શુભમ્ ।
સ્થાનેષ્વષ્ટસુ વિન્યસ્તં, પૃથગ્બીજ-સમન્વિતમ્ ॥૬॥

આદ્યં પદં શિખાં રક્ષેત્, પરં રક્ષેત્તુ મસ્તકમ્ ।
તૃતીયં રક્ષેન્નેત્રે દ્વે, તુર્યં રક્ષેચ્ચ નાસિકામ્ ॥૭॥

પઞ્ચમં તુ મુખં રક્ષેત્, ષષ્ઠં રક્ષેચ્ચ ઘણ્ટિકામ્ ।
નાભ્યન્તં સપ્તમં રક્ષેદ્, રક્ષેત્ પાદાન્તમષ્ટમમ્ ॥૮॥

મૂલમંત્ર

ૐ હ્રાઁ હ્રીઁ હ્રુઁ હ્રૂઁ હ્રેઁ હ્રૈઁ હ્રૌઁ હ્રઃ ।
અસિઆઉસા સમ્યગ્જ્ઞાનદર્શન ચારિત્રેભ્યો નમઃ ॥૯॥

પૂર્વં પ્રણવતઃ સાન્તઃ, સરેફો દ્વ્યબ્ધિપઞ્ચષાન્ ।
સપ્તાષ્ટ-દશસૂર્યાઙ્કાન્,શ્રિતો બિન્દુસ્વરાન્ પૃથક્ ॥૧૦॥

પૂજ્યનામાક્ષરા આદ્યાઃ, પઞ્ચૈતે જ્ઞાનદર્શને ।
ચારિત્રેભ્યો નમો મધ્યે, હ્રીઁ સાન્તઃ સમલઙ્કૃતઃ ॥૧૧॥

જમ્બૂવૃક્ષધરો દ્વીપઃ, ક્ષારોદધિસમાવૃતઃ ।
અર્હદાદ્યષ્ટકૈરષ્ટ-, કાષ્ઠાધિષ્ઠૈરલઙ્કૃતઃ ॥૧૨॥

તન્મધ્યે સંગતો મેરુઃ, કૂટલક્ષૈરલઙ્કૃતઃ ।
ઉચ્ચૈરુચ્ચૈસ્તરસ્તાર - તારામણ્ડલમણ્ડિતઃ ॥૧૩॥

તસ્યોપરિ સકારાન્તં, બીજમધ્યાસ્ય સર્વગમ્ ।
નમામિ બિમ્બમાર્હન્ત્યં, લલાટસ્થં નિરઞ્જનમ્ ॥૧૪॥

અક્ષયં નિર્મલં શાન્તં, બહુલં જાડ્યતોજ્ઝિતમ્ ।
નિરીહં નિરહંકારં, સારં સારતરં ઘનમ્ ॥૧૫॥

અનુદ્ધતં શુભં સ્ફીતં, સાત્ત્વિકં રાજસંમતમ્ ।
તામસં ચિરસંબુદ્ધં, તૈજસં શર્વરી સમમ્ ॥૧૬॥

સાકારં ચ નિરાકારં, સરસં વિરસં પરમ્ ।
પરાપરં પરાતીતં, પરંપર-પરાપરમ્ ॥૧૭॥

સકલં નિષ્કલં તુષ્ટં, નિર્વૃતં ભ્રાન્તિવર્જિતમ્ ।
નિરઞ્જનં નિરાકારં, નિર્લેપં વીતસંશયમ્ ॥૧૮॥

ઈશ્વરં બ્રહ્મ-સંબુદ્ધં, શુદ્ધં સિદ્ધં મતં ગુરુમ્ ।
જ્યોતીરૂપં મહાદેવં, લોકાલોકપ્રકાશકમ્ ॥૧૯॥

એકવર્ણં દ્વિવર્ણં ચ, ત્રિવર્ણં તુર્યવર્ણકમ્ ।
પંચવર્ણં મહાવર્ણં, સપરં ચ પરાપરમ્ ॥૨૦॥
અર્હદાખ્યસ્તુ વર્ણાન્તઃ, સરેફો બિન્દુમણ્ડિતઃ ।
તુર્યસ્વરકલાયુક્તો, બહુધા નાદમાલિતઃ ॥૨૧॥

અસ્મિન્ બીજે સ્થિતાઃ સર્વે, ઋષભાદ્યા જિનોત્તમાઃ ।
વર્ણૈર્નિજૈર્નિજૈર્યુક્તા, ધ્યાતવ્યાસ્તત્ર સંગતાઃ ॥૨૨॥

નાદશ્ચન્દ્રસમાકારો, બિન્દુર્નીલસમપ્રભઃ।
કલારુણસમાસાન્તઃ, સ્વર્ણાભઃ સર્વતોમુખઃ ॥૨૩॥

શિરઃસંલીન ઈકારો, વિનીલો વર્ણતઃ સ્મૃતઃ।
વર્ણાનુસ્વારસંલીનં તીર્થકૃન્મણ્ડલં સ્તુમઃ ॥૨૪॥

ચન્દ્રપ્રભ-પુષ્પદન્તૌ, 'નાદ'સ્થિતિ-સમાશ્રિતૌ।
'બિન્દુ'મધ્યગતૌ નેમિ, સુવ્રતૌ જિનસત્તમૌ ॥૨૫॥

પદ્મપ્રભ-વાસુપૂજ્યૌ, 'કલા'પદમધિષ્ઠિતૌઃ।
શિર-'ઈ'સ્થિતિસંલીનૌ, પાર્શ્વ-મલ્લી જિનોત્તમૌ ॥૨૬।

શેષાસ્તીર્થંકરાઃ સર્વે, 'હ-ર' સ્થાને નિયોજિતાઃ।
માયાબીજાક્ષરં પ્રાપ્તા-શ્ચતુર્વિંશતિરર્હતામ્ ॥૨૭॥
ઋષભં ચાજિતં વંદે, સંભવં ચાભિનંદનં।
શ્રીસુમતિં સુપાર્શ્વં ચ, વંદે શ્રી શીતલં જિનં ॥૨૮॥
શ્રેયાંસં વિમલં વંદે-નંતં શ્રીધર્મનાથકંઃ।
શાંતિ કુંથુમરાર્હતં, નમિં વીરં નમામ્યહં ॥૨૯॥
ષોડશૈવં જિનોનેતાન્, ગાંગેયદ્યુતિસંનિભાન્।
ત્રિકાલં નૌમિ સદ્ભક્ત્યા, 'હા-રા' ક્ષરમધિષ્ઠિતાન્॥૩૦।

ગતરાગ-દ્વેષ-મોહાઃ, સર્વપાપવિવર્જિતાઃ ।
સર્વદા સર્વકાલેષુ, તે ભવન્તુ જિનોત્તમાઃ ॥૩૧॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ ડાકિની ॥૩૨॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ યાકિની ॥૩૩॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ રાકિની ॥૩૪॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ લાકિની ॥૩૫॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ કાકિની ॥૩૬॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ શાકિની ॥૩૭॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ હાકિની ॥૩૮॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ નાગિનીઃ ॥૩૯॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ જાકિની ॥૪૦॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ ભાકિની ॥૪૧॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ યોગિનઃ ॥૪૨॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ વ્યંતરી ॥૪૩॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ માનવી ॥૪૪॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિંસન્તુ જૃંભિણી ॥૪૫॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ દૈવંહિ ॥૪૬॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ જૃંભિકા ॥૪૭॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ પન્નગાઃ ॥૪૮॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ ગોનસાઃ ॥૪૯॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ દંષ્ટ્રિણઃ ॥૫૦॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ વૃશ્ચિકા ॥૫૧॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ સિંહકાઃ ॥૫૨॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ ચિત્રકાઃ ॥૫૩॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ હસ્તિનઃ ॥૫૪॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ રેપલા ॥૫૫॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ શૂકરાઃ ॥૫૬॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ ગ્રામિણઃ ॥૫૭॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ શત્રવઃ ॥૫૮॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ હિંસકાઃ ॥૫૯॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ દુર્જનાઃ ॥૬૦॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ તસ્કરાઃ ॥૬૧॥
દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ પાપ્મનાઃ ॥૬૨॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ તોયદાઃ ॥૬૩॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ વ્યાધયઃ ॥૬૪॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ શૃંગિણઃ ॥૬૫॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ પક્ષિણઃ ॥૬૬॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ દેવતાઃ ॥૬૭॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ વ્યંતરાઃ ॥૬૮॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ કિંનરીઃ ॥૬૯॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ ખેચરાઃ ॥૭૦॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ રાક્ષસાઃ ॥૭૧॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ મુદ્ગલાઃ ॥૭૨॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ દાનવાઃ ॥૭૩॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ કુગ્રહાઃ ॥૭૪॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ ભૂમિપા ॥૭૫॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ સદૈવ હિ ॥૭૬॥

દેવદેવસ્ય યચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય યા વિભા ।
તયાચ્છાદિતસર્વાઙ્ગં, મા માં હિનસ્તુ વહ્નયઃ ॥૭૭॥

શ્રીગૌતમસ્ય યા મુદ્રા, તસ્યા યા ભુવિ લબ્ધયઃ ।
તાભિરભ્યધિકં જ્યોતિ-રર્હન્ સર્વનિધીશ્વરઃ ॥૭૮॥

પાતાલવાસિનો દેવા, દેવા ભૂપીઠવાસિનઃ ।
સ્વર્વાસિનોऽપિ યે દેવાઃ, સર્વે રક્ષન્તુ મામિતઃ ॥૭૯॥

યેऽવધિલબ્ધયો યે તુ, પરમાવધિલબ્ધયઃ ।
તે સર્વે મુનયો દિવ્યા, માં સંરક્ષન્તુ સર્વદા ॥૮૦॥

ભવનેન્દ્ર-વ્યન્તરેન્દ્રજ્યોતિષેન્દ્ર-કલ્પેન્દ્રે ભ્યો નમોનમઃ શ્રુતાવધિ, દેશાવધિ, પરમાવધિ, બુદ્ધિ-ઋદ્ધિ સર્વૌષ-ધર્દ્ધિપ્રાપ્તા, અનન્તબલર્દ્ધિ-પ્રાપ્ત, તપ ઋદ્ધિ પ્રાપ્ત, રસર્દ્ધિ પ્રાપ્ત વિક્રિયર્દ્ધિ-પ્રાપ્ત, ક્ષેત્રર્દ્ધિ-પ્રાપ્ત, અક્ષીણ-મહાનસર્દ્ધિ પ્રાપ્તેભ્યો નમઃ

દુર્જના ભૂત-વેતાલાઃ, પિશાચા મુદ્ગલાસ્તથા ।
તે સર્વેऽપ્યુપશામ્યન્તુ, દેવદેવપ્રભાવતઃ ॥૮૧॥

ૐ હ્રીઁ હ્રીઃ શ્રીર્ધૃતિર્લક્ષ્મી-ગૌરી ચણ્ડી સરસ્વતી ।
જયામ્બા વિજયા ક્લિન્ના-ऽજિતા નિત્યા મદદ્રવા ॥૮૨॥

કામાજ્ઞા કામબાણા ચ, સાનન્દા નન્દમાલિની ।
માયા માયાવિની રૌદ્રી, કલા કાલી કલિપ્રિયા ॥૮૩॥

એતાઃ સર્વા મહાદેવ્યો, વર્તન્તે યા જગત્ત્રયે ।
મહ્યં સર્વાઃ પ્રયચ્છન્તુ, કાન્તિં કીર્તિં ધૃતિં મતિમ્ ॥૮૪॥

દિવ્યો ગોપ્યઃ સુદુષ્પ્રાપ્યઃ, શ્રીઋષિમણ્ડલસ્તવઃ ।
ભાષિતસ્તીર્થનાથેન, જગત્ત્રાણકૃતેઽનઘઃ ॥૮૫॥

રણે રાજકુલે વહ્નૌ, જલે દુર્ગે ગજે હરૌ ।
શ્મશાને વિપિને ઘોરે, સ્મૃતો રક્ષતિ માનવમ્ ॥૮૬॥

રાજ્યભ્રષ્ટા નિજં રાજ્યં, પદભ્રષ્ટા નિજં પદમ્ ।
લક્ષ્મીભ્રષ્ટા નિજાં લક્ષ્મીં, પ્રાપ્નુવન્તિ ન સંશયઃ ॥૮૭॥

ભાર્યાર્થી લભતે ભાર્યાં, સુતાર્થી લભતે સુતમ્ ।
વિત્તાર્થી લભતે વિત્તં, નરઃ સ્મરણમાત્રતઃ ॥૮૮॥

સ્વર્ણે રૌપ્યે પટે કાંસ્યે, લિખિત્વા યસ્તુ પૂજયેત્ ।
તસ્યૈવાષ્ટમહાસિદ્ધિ-ર્ગૃહે વસતિ શાશ્વતી ॥૮૯॥

ભૂર્જપત્રે લિખિત્વેદં, ગલકે મૂર્ધ્નિ વા ભુજે ।
ધારિતં સર્વદા દિવ્યં, સર્વભીતિ-વિનાશકમ્ ॥૯૦॥

ભૂતૈઃ પ્રેતૈર્ગ્રહૈર્યક્ષૈઃ, પિશાચૈર્મુદ્ગલૈર્મલૈઃ ।
વાતપિત્તકફોદ્રેકૈ-ર્મુચ્યતે નાત્ર સંશયઃ ॥૯૧॥

ૐ ભૂર્ભુવઃસ્વસ્ત્રયીપીઠ,-વર્તિનઃ શાશ્વતા જિનાઃ ।
તૈઃ સ્તુતૈર્વન્દિતૈર્દૃષ્ટૈ-ર્યત્ ફલં તત્ ફલં સ્મૃતૌ ॥૯૨॥
એતદ્ ગોપ્યં મહાસ્તોત્રં, ન દેયં યસ્ય કસ્યચિત્ ।
મિથ્યાત્વવાસિને દત્તે, બાલહત્યા પદે પદે ॥૯૩॥

આચામ્લાદિતપઃ કૃત્વા, પૂજયિત્વા જિનાવલીમ્ ।
અષ્ટસાહસ્રિકો જાપઃ, કાર્યસ્તત્ સિદ્ધિહેતવે ॥૯૪॥
શતમષ્ટોત્તરં પ્રાત-ર્યે પઠન્તિ દિને દિને ।
તેષાં ન વ્યાધયો દેહે, પ્રભવન્તિ ન ચાપદઃ ॥૯૫॥
અષ્ટમાસાડવધિં યાવત્, પ્રાતરુત્થાય યઃ પઠેત્ ।
સ્તોત્રમેતન્મહાતેજો, જિનબિમ્બં સ પશ્યતિ ॥૯૬॥

દષ્ટે સત્યાર્હતો બિમ્બે, ભવે સપ્તમકે ધ્રુવમ્ ।
પદં પ્રાપ્નોતિ શુદ્ધાત્મા, પરમાનન્દસંપદામ્ ॥૯૭॥

વિશ્વવન્દ્યો ભવેદ્ ધ્યાતા, કલ્યાણાનિ ચ સોડશ્નુતે ।
ગત્વા સ્થાનં પરં સોડપિ, ભૂયસ્તુ ન નિવર્તતે ॥૯૮॥

ઈદં સ્તોત્રં મહાસ્તોત્રં, સ્તુતીનામુત્તમં પદમ્ ।
પઠનાત્ સ્મરણાજ્જાપા-, લ્લભતે પદમવ્યયમ્ ॥૯૯॥

શ્રી ઋષિમંડલ નામૈતત્ પુણ્યપાપ પ્રકાશકમ્ ।
દિવ્ય તેજોમહાસ્તોત્રં સ્મરણાત્ પઠનાત્ શુભમ્ ॥૧૦૦॥
વિઘ્નૌઘા પ્રલયં યાન્તિ ચાપદાનૈવ કર્હિચિત્ ।
ઋદ્ધિ સમૃદ્ધયઃ સર્વઃ સ્તોત્રસ્યાડસ્ય પ્રભાવતઃ ॥૧૦૧॥
શ્રી વર્ધમાન શિષ્યેણ ગણભૃદ્ ગૌતમર્ષિણા ।
શ્રીઋષિમંડલ નામૈતદ્ ભાષિતં સ્તોત્રમુત્તમમ્ ॥૧૦૨॥

પંચસૂત્ર પરિભાવના

પ્રથમ સૂત્ર

(રાગ - મંદિર છો મુક્તિ તણાં)

જે ચાર ભેદો ધર્મના, પ્રભુ તે બતાવ્યાં વિશ્વમાં,
વળી તેહમાં શિરદાર ને, નાયક સમો જે જગતમાં,
તિહુંકાળમાં પણ જીવની, મુક્તિ નથી જેના વિના,
શ્રી પંચસૂત્ર તણી કરું, તે ભાવધર્મ અરાધના... ૧

(મંગલ)

વીતરાગ સર્વજ્ઞ વળી, દેવેન્દ્રથી પૂજીત જે,
વસ્તુ યથાસ્થિત ભાખતા, ત્રૈલોક્યગુરુ અરુહંત જે,
ચોત્રીશ અતિશય ધારકા, ભગવંત જે ત્રણ ભુવનના,
તે જગપતિ અરિહંતને, કરું ભાવથી હું વંદના... ૨

(સંસાર સ્વરૂપ)

કૈવલ્યમાં નિરખી કહે, ભવિજીવને પરમાતમા,
વસતા અનાદિકાળથી, સવિ જીવ આ સંસારમાં,
ભવસાગરે તસ ભવભ્રમણ, પણ છે અનાદિકાળના,
તસ મૂળ કારણ છે અનાદિકર્મની સંયોજના.... ૩

દુ:ખરૂપ ને દુ:ખફળપ્રદા, દુ:ખાનુબંધિ જગ સદા,
તેનો કરે વિચ્છેદ જે, લહે શુદ્ધધર્મની સંપદા,
તે શુદ્ધધર્મની પ્રાપ્તિ પણ, લહે પાપના વિગમન થકી,
કરે પાપવિગમન પણ તથાભવ્યત્વના પરિપાકથી...૪

(પરિપાક સાધન)

ભાખે પ્રભુ પરિપાક સાધન તે તથાભવ્યત્વના,
અરિહંત-સિદ્ધ-સુશ્રમણ ને, શરણાં ગ્રહો જિનધર્મના,
ઈહ-પરભવેકૃત દુષ્કૃતોની ભાવથી કરો ગર્હણા,
સત્કૃત્ય જે સવિ જીવકૃત, તેની કરો અનુમોદના... ૫

ભવનાશ કરવા મોક્ષઅર્થી ભવ્યજીવો શુભમને,
કરજો સદા પ્રણિધાનપૂર્વક પંચસૂત્રના પાઠને,
સંક્લેશની ક્ષણમાં સદા કરજો નિરંતર સેવના,
ને સ્વસ્થતાઓ પણ ત્રિસંધ્યામાં કરો સંભારણા... ૬

(અરિહંત શરણ)

ત્રણલોકના જે નાથ છે, ભંડાર અનુત્તર પુણ્યના,
ક્ષીણરાગ-દ્વેષને મોહ જસ, વળી નાવ ભવજલધિતણા,
અચિંત્ય ચિંતામણિ સમા, એકાંત શરણું જેહનું
જાવજ્જીવમ્ લઉં શરણ હું, અરિહંત ભગવંતો તણું..૭

(સિદ્ધ શરણ)

જે જન્મ-મરણ રહિત બન્યા, કાઢી કલંકો કર્મના
ક્ષીણવિઘ્ન જસ વળી સ્વામી કેવલજ્ઞાન ને દર્શન તણા,
નિરુપમ સુખોથી યુક્ત જે, ને સર્વથા કૃતકૃત્ય જે,
શરણું ગ્રહું તે સિદ્ધભગવંતોનું શીવપુરસ્થ જે.... ૮

(સાધુ શરણ)

સુપ્રશાંત ગંભીર આશયા, સાવદ્યયોગથી વિરમતા,
આચાર પંચ જે જાણતા, ને પર સહાયે નિત રતા,
પદ્માદિ સમ ઉપમા વરે, સ્વાધ્યાય ધ્યાને મગ્ન જે,
શરણું ગ્રહું તે શ્રમણનું, રહે ચઢત ભાવે નિત્ય જે...૯

(ધર્મ શરણ)

સુરઅસુરનર પૂજિત, મોહતિમિરરવિ ને શિવપ્રદા,
હરે રાગ-દ્વેષ રૂપી વિષોને મંત્ર બની જે સર્વદા,
હેતુ સકલ કલ્યાણનો, જ્વાલા બની દહે કર્મવન,
તે જિનપ્રરુપિત ધર્મનું, શરણું ગ્રહું યાવત્જીવન...૧૦

(દુષ્કૃત ગર્હા)

ઈમ શરણ ગ્રહી સવિ દુષ્કૃતોની હૃદયથી કરું ગર્હણા,
અરિહંત-સિદ્ધાચાર્ય-વાચક-સાધુ ને સાધ્વી તણા,
વળી ધર્મપ્રેમી શ્રાવકો ને શ્રાવિકાના વૃંદના,
અપરાધ જે મુજથી થયા, કરું ભાવથી તસ ગર્હણા..૧૧

માતા-પિતા-બંધુ અને મિત્રો વળી ઉપકારીના,
સન્માર્ગ કે ઉન્માર્ગમાં, સ્થિત સર્વ જીવસમૂહના
ઉપકરણ ને અધિકરણ વળી, સવિ જડ અને ચેતન તણા
અપરાધ જે મુજથી થયા, કરું ભાવથી તસ ગર્હણા..૧૨

તે સર્વના સંબંધમાં, વિપરીત આચરણા કરી,
દુષ્ટાચરણ અનિચ્છનીય કર્મલીલા આદરી,
પાપાનુબંધિ પાપ જે, અતિ સૂક્ષ્મ વળી બાદર ઘણા,
તન-મન-વચનથી આદર્યા, કરું ભાવથી તસ ગર્હણા ૧૩

તે પાપ મેં કીધાં,-કરાવ્યાં ને કરી - અનુમોદના,
અતિ રાગ-દ્વેષ કે મોહથી, ઈહભવ તણા-પરભવ તણા,

અતિનિંદ્ય તે દુષ્કૃત્ય નિશ્ચય યોગ્ય છે પરિત્યાગના,
મન-વચન-કાયાએ કરું, હું ભાવથી તસ ગર્હણા..૧૪

કલ્યાણમિત્ર સમા ગુરુથી વાત આ જાણી કરી,
સાચી જ છે આ વાત ઈમ, નિજ હૃદયમાં શ્રદ્ધા ધરી,
અરિહંત - સિદ્ધની સાક્ષીએ, દુષ્કૃત્યની કરું ગર્હણા,
મિચ્છામિ દુક્કડં દેઈને,કરું ત્યાગ નિજ પાપો તણા.૧૫

ગર્હા કરી જે આજ મેં, સમ્યગ્ બની મુજને ફળો,
પાપો કરું ના હું ફરી, એવી મને શક્તિ મળો,
બહુમાન્ય આ મુજને બનો, ઈચ્છું સદા અનુશાસના,
અરિહંત ભગવંતો તણી, ને ગુરુ તણી હિતશિક્ષણા.૧૬

નિત દેવગુરુ સંયોગ હો, સાચી બનો મુજ પ્રાર્થના,
બહુમાન હો આનું મને, બને મોક્ષબીજ એ કામના,
તે દેવગુરુ સાન્નિધ્ય મળતા કરીશ ભાવથી સેવના,
અતિચાર વિણ આણા ધરીને પાર પામીશ ભવ તણા.૧૭

(સુકૃતાનુમોદન)

સંવિજ્ઞ થઈ યથાશક્તિઓ, કરું સુકૃતની અનુમોદના,
જે ધર્મ અનુષ્ઠાનો સવિ, અરિહંત ભગવંતો તણા,
શાશ્વત સ્વરૂપે સ્થિર જે, શુભભાવ સવિ સિદ્ધો તણા,
તન-મન-વચનથી હું કરું, તસ ભાવથી અનુમોદના. ૧૮

જે સર્વ આચાર્યો તણા, શુભ પંચવિધ આચારની
ને સર્વ ઉવજ્ઝાયના, સ્વાધ્યાય વળી શ્રુતદાનની,
દશઅષ્ટસહસ શીલાંગ યુત, યતિધર્મ જે સવિ શ્રમણના,
તન-મન-વચનથી હું કરું, તસ ભાવથી અનુમોદના. ૧૯

સવિ શ્રાવકો ને શ્રાવિકાના મોક્ષસાધક યોગની,
ને દેવ - દાનવ-ભવ્યમાનવ-અલ્પભવી સવિ જીવની,
માર્ગાનુસારી કૃત્યની, જેથી લહે ફળ શિવ તણા,
તન-મન-વચનથી હું કરું, તસ ભાવથી અનુમોદના. ૨૦

તે પરમગુણ સંપન્ન અરિહંતાદિના શુભબળ થકી,
આ માહરી અનુમોદના, સમ્યગ્ બનો સુવિધિ થકી,

સમ્યગ્ બનો શુદ્ધાશયા, સમ્યગ્ ક્રિયાપૂર્વક સદા,
સમ્યગ્ નિરતિચારી બની, પુણ્યાનુબંધિ પુણ્યદા..૨૧

સર્વજ્ઞ ભગવન વીતરાગ અચિંત્ય શક્તિયુક્ત જે,
ભવિજીવના કલ્યાણમાં કારણ, પરમ આધાર જે,
હું મૂઢ પાપી ને અનાદિ મોહથી વાસિતમના,
તે દેવગુરુ નવિ ઓળખ્યા, છે કેવી મુજ વિડંબના!.૨૨

અણજાણ છું હું સર્વથા, મુજ હિત-અહિતના ભાવથી,
વિરમું અહિતથી હિતતણું, સેવન કરું શુભ ભાવથી,
સવિ જીવ પ્રતિ ઔચિત્ય ધરી, કરું ધર્મની આરાધના,
ઈચ્છું સદા કરતો રહું, સત્કૃત્યની અનુમોદના...૨૩

(ફળ વર્ણન)

આ સૂત્ર જે સુભણે-સુણે-ચિંતન કરે ભાવિતમના,
તસ ભવ અનંત તણા અશુભ, અનુબંધ સવિ કર્મોતણા,
સુશિથિલ બની, થઈ ક્ષીણ ને, સવિ નાશ પામે યુગપદા
શુભધ્યાનની ધારા થકી, શુદ્ધિ લહે જીવ સર્વદા...૨૪

જિમ મંત્ર બંધિત સર્પવિષ, તિમ કર્મ નિજ આતમ પ્રતિ,
અતિ અલ્પફળદાયી, સુખેથી દૂર થાયે આત્મથી,
બંધાય ના ફરી વાર કદી, એવા બને નિર્બળ સદા,
આ સૂત્ર પરિભાવન પ્રભાવે નાશ થાયે આપદા.. ૨૫

વળી શુભ કરમ અનુબંધ આકર્ષિત બને જસ પાઠથી,
પોષણ થકી સંપૂર્ણ બની, શુભકર્મ સાનુબંધથી,
પ્રકૃષ્ટ થઈ, નિયમા ફળે, જિમ શ્રેષ્ઠ ઔષધ વિધિવતા,
શુભ ફળપ્રદા, સુપ્રવર્તકા, આપે પરમસુખ શાશ્વતા. ૨૬

તેથી નિદાનરહિત અને, સવિ અશુભ ભાવરહિત સદા,
શુભભાવબીજક સૂત્ર આ, પ્રણિધાન શુભ ધરી સર્વદા,
સમ્યગ્ ભણો, સમ્યગ્ સુણો, સમ્યગ્ કરો પરિચિંતના,
શિવ-અચલ-અરુજ-અનંત-અક્ષય ગુણ વરો આતમતણા. ૨૭

(સાર)

અરિહંત-સિદ્ધ-સુશ્રમણ ને, જિનધર્મ શરણું હું વરું,
ભવોભવતણા સવિ પાપનું મિચ્છામિ દુક્કડં હું કરું,

સવિ જીવકૃત સત્કૃત્યની, કરું શુભમને અનુમોદના,
સવિ જીવ કરું, શાસનરસીની, ભાવું નિત શુભ ભાવના. ૨૮

(અંત મંગલ)

અતિપૂજ્ય પૂજિત પરમગુરુ, વીતરાગને મુજ વંદના,
વળી જે નમસ્કરણીય સહુંને ભાવથી કરું વંદના,
જય હો અપ્રતિહત વિશ્વમાં, સર્વજ્ઞ શાસન સર્વદા,
પામો પરમ સમકિત થકી, સુખ જગતના જીવો સદા. ૨૯

(કળશ)

ક્યાં શ્રુતનિધિ શ્રીચિરંતનાચાર્યે રચેલું સૂત્ર આ,
ક્યાં મૂઢમતિ સમ માહરું,
તસ કાવ્ય રૂપે કાર્ય આ,
તોએ કર્યું ભક્તિવશે,
કલ્યાણ કાજે વિશ્વના,
જિનગુણરતન રશ્મિથી પ્રગટે
'હીર' સવિ જીવો તણા. ૩૦

ચિરંતનાચાર્યવિરચિતં પઞ્ચસૂત્રકમ્

વીતરાગ સર્વજ્ઞ, દેવેન્દ્રોથી પૂજાયેલા યથાસ્થિતવસ્તુવાદી, ત્રણલોકના ગુરુ અરિહંત (અરુહંતો) ભગવંતોને નમસ્કાર થાવ....

અરિહંતોના ઉપદેશ

જે (અરિહંત ભગવંતો) આ પ્રમાણે કહે છે કે આ વિશ્વમાં જીવ અનાદિ છે, જીવનો સંસાર અનાદિ છે, અનાદિ કર્મસંયોગથી થયેલ છે, દુઃખરૂપ છે, દુઃખના ફળવાળો છે, દુઃખની પરંપરાવાળો છે.

આ (સંસાર)નો નાશ શુદ્ધ ધર્મથી થાય છે. શુદ્ધ ધર્મની પ્રાપ્તિ પાપકર્મના વિગમથી થાય છે, પાપ કર્મનો વિગમ તથા - ભવ્યત્વાદિ ભાવથી થાય છે.

તથાભવ્યત્વ પરિપાકના ત્રણ સાધનો

તેને (તથાભવ્યત્વને) પરિપાક કરનારા સાધનો (૧) ચતુઃશરણ ગમન ૩) દુષ્કૃત ગર્હા ૩)

સુકૃતોનું સેવન (અનુમોદના) છે. તેથી મોક્ષાભિલાષી (ભવ્યાત્મા) એ પ્રણિધાનપૂર્વક સંક્લેશમાં વારંવાર અને અસંક્લેશમાં ત્રણ વાર કરવા જોઈએ.

અરિહંતોનું શરણ

ત્રણ લોકના સર્વ શ્રેષ્ઠ નાથ, અનુત્તર પુણ્યના નિધાન જેમના રાગ, દ્વેષ, મોહ ક્ષીણ થઈ ગયા છે તેવા, અચિંત્ય ચિંતામણિ, ભવસમુદ્રમાં જહાજ સમાન, એકાંતે શરણ કરવા યોગ્ય અરિહંતોનું મને શરણ હો.

સિદ્ધોનું શરણ

જેઓના જરા મરણ સંપૂર્ણ નાશ પામ્યા છે, કર્મના કલંકને જેઓને વેદવાના નથી, જેમની સર્વ પીડાઓ નાશ પામી છે, કેવળજ્ઞાન કેવલ દર્શનને ધારણ કરનારા, સિદ્ધિપુર નિવાસી અનુપમ સુખથી યુક્ત, સર્વથા કૃતકૃત્ય એવા સિદ્ધભગવંતોનું મને શરણ હો...

સાધુનું શરણ

તથા પ્રશાંત ગંભીર આશયવાળા, (ચિત્તના પરિણામવાળા) સાવદ્ય યોગથી અટકેલા, પાંચ પ્રકારના આચારને જાણનારા, પરોપકારમાં રક્ત, પદ્માદિની ઉપમાવાળા, ધ્યાન અધ્યયનથી યુક્ત, વિશુદ્ધ થતા ભાવવાળા સાધુનું મને શરણ હો.

ધર્મનું શરણ

સુર અસુર મનુષ્યોથી પૂજિત, મોહરૂપી અંધકારને (નાશ કરવા) માટે સૂર્યસમાન, રાગદ્વેષરૂપી ઝેરના નાશ કરવા માટે શ્રેષ્ઠ મંત્ર સમાન, સઘળા કલ્યાણોનું કારણ, કર્મવનને બાળવા અગ્નિસમાન, સિદ્ધપણા (મુક્તિ)ના સાધક, કેવલજ્ઞાનીઓએ પ્રરૂપેલાં ધર્મનું યાવજ્જીવ મને શરણ હો.

દુષ્કૃતગર્હા

(ચારેના) શરણને પામેલો હું દુષ્કૃતની ગર્હા કરું છું.

જે કાંઈ મેં અરિહંતોને વિષે, સિદ્ધભગવંતોને વિષે, આચાર્યોને વિષે, ઉપાધ્યાયોને વિષે, સાધુ ભગવંતોને વિષે, સાધ્વીઓને વિષે, અન્ય ધર્મ સ્થાનકોને વિષે, માનનીયોને વિષે, પૂજનીયોને વિષે તથા માતાઓને વિષે, પિતાઓને વિષે બંધુઓને વિષે, મિત્રોને વિષે, ઉપકારીઓને વિષે, સામાન્યથી જીવોને વિષે, મોક્ષમાર્ગમાં રહેલાં જીવોને વિષે, તથા મોક્ષમાર્ગમાં નહીં રહેલા જીવોને વિષે, મોક્ષમાર્ગનાં સાધનો (જિનમૂર્તિ, જિનમંદિર, પુસ્તકો, ચારિત્રના ઉપકરણ વગેરે) ને વિષે, મોક્ષ માર્ગના સાધનો ન હોય તેવી વસ્તુ વિષે, જે કંઈ વિપરિત આચર્યું હોય, ન આચરવા યોગ્ય, ન ઈચ્છવા યોગ્ય, પાપ સ્વરૂપ, પાપાનુબંધિ, સૂક્ષ્મ કે સ્થૂલ, મનથી, વચનથી કે કાયાથી, કર્યું, કરાવ્યું કે અનુમોધું હોય, રાગથી, દ્વેષથી કે મોહથી, આ જન્મને વિષે કે જન્માન્તરને વિષે, (કર્યું હોય) તે ગર્હા (દુર્ગંછા) કરવા યોગ્ય છે. દુષ્કૃત છે. છોડવા યોગ્ય છે, એવું કલ્યાણમિત્ર ગુરુ ભગવંતના

વચનથી મેં જાણ્યું છે. શ્રદ્ધાપૂર્વક તે મને રુચ્યું છે. અરિહંત સિદ્ધ સમક્ષ હું એની ગર્હા કરું છું. એ દુષ્કૃત છે, એ છોડવા યોગ્ય છે. આ દુષ્કૃત વિષે મારા મિચ્છામિ દુક્કડમ્, મિચ્છામિ દુક્કડમ્, મિચ્છામિ દુક્કડમ્

પ્રાર્થના

મારી દુષ્કૃત ગર્હા સમ્યગ્ એટલે કે ભાવગર્હા થાવ તથા (દુષ્કૃતના) અકરણનો નિયમ થાવ, આ બંને (દુષ્કૃત ગર્હા તથા અકરણ નિયમ) મને બહુમત સંમત છે અને તેથી અરિહંતભગવંતોની તથા કલ્યાણ મિત્ર એવા ગુરુભગવંતોની હિતશિક્ષાને ઇચ્છુ છું.

મને આમની (અરિહંત તથા ગુરુભગવંતોની) સાથે સંયોગ થાવ, મારી આ સુપ્રાર્થના થાવ. મને આ પ્રાર્થના વિષે પણ બહુમાન થાવ અને આ પ્રાર્થનાથી મોક્ષના બીજની પ્રાપ્તિ થાવ.

(અરિહંત ભગવંતોની તથા ગુરુભગવંતોની)

પ્રાપ્તિ થતા હું તેઓની સેવાને યોગ્ય થાઉં, તેમની આજ્ઞા પાલન માટે લાયક થાઉં. તેઓની આજ્ઞાને સ્વીકારનારો થાઉં અને નિરતિચાર પણે આજ્ઞાની પાર ઉતરું.

સુકૃત અનુમોદના

સંવેગને (મોક્ષની અભિલાષાને) પામેલો હું શક્તિ મુજબ સુકૃતને સેવું છું (અનુમોદુ છું) સર્વે અરિહંતોના અનુષ્ઠાનને (સંયમ-તપ-શાસન સ્થાપના-ધર્મદેશના વગેરે) સર્વે સિદ્ધ ભગવંતોના સિદ્ધપણાને, સર્વે આચાર્યોના આચારને, સર્વે ઉપાધ્યાયોના સૂત્રદાનને, સર્વે સાધુઓની સાધુક્રિયાને, સર્વે શ્રાવકોના મોક્ષસાધક યોગોને, તથા સર્વ દેવોના તથા મોક્ષાભિલાષી અને શુભ ચિત્તવૃત્તવાળા સર્વે જીવોના માર્ગસાધક યોગોને (શુભ પ્રવૃત્તિને) અનુમોદું છું.

પ્રાર્થના

સર્વ શ્રેષ્ઠ ગુણયુક્ત અરિહંતાદિના સામર્થ્યથી મારી આ અનુમોદના સમ્યગ્ વિધિપૂર્વકની થાવ,

સમ્યગ્ શુદ્ધ આશયવાળી થાવ, સમ્યગ્ પ્રતિપત્તિ એટલે કે સ્વીકારપૂર્વકની થાવ ને સમ્યગ્ નિરતિચાર (અતિચાર વિનાની) થાવ.

ખરેખર તે અરિહંતાદિ ભગવંતો અચિંત્ય શક્તિથી યુક્ત વીતરાગ સર્વજ્ઞ છે, શ્રેષ્ઠ કલ્યાણ સ્વરૂપ છે, અને જીવોને સર્વ શ્રેષ્ઠ કલ્યાણમાં કારણ રૂપ છે.

હું તો મૂઢ છું, પાપી છું, અનાદિ મોહથી વાસિત છું, ભાવથી હિતાહિતને જાણતો નથી. હવે હું (હિતાહિતને) જાણનારો થાઉં, અહિતથી નિવૃત્ત થાવું, હિતમાં પ્રવૃત્ત થાઉં, આરાધક થાઉં, સર્વ પ્રાણીઓ જોડે ઉચિત વ્યવહાર કરવા દ્વારા સ્વહિતનો સાધક થાઉં, સુકૃતને ઈચ્છું છું, સુકૃતને ઈચ્છુ છું. સુકૃતને ઈચ્છું છું.

આ પ્રમાણે આ સૂત્રને સમ્યગ્ ભણનારને સાંભળનારને અનુપ્રેક્ષા (ચિંતન) કરનારને અશુભ કર્મના અનુબંધો શિથિલ થઈ જાય છે. હાનિ પામે છે, ક્ષય થાય છે. સૂત્રના પ્રભાવથી ઉત્પન્ન થયેલ શુભ

પરિણામથી જેનું સામર્થ્ય ભાંગી ગયું છે. તેવા નિરનુબંધ થયેલા શેષ અશુભ કર્મો કટકબદ્ધ વિષની જેમ અલ્પ ફલવાળા થાય છે, સુખપૂર્વક દૂર કરી શકાય તેવા થાય છે. તથા ફરીથી બંધાય નહીં તેવા થાય છે.

તથા આ સૂત્રના પઠન આદિથી શુભ કર્મના અનુબંધો એકઠાં થાય છે, પુષ્ટ થાય છે તથા પરાકાષ્ટાએ પહોંચે છે. અને પ્રકૃષ્ટ ભાવથી ઉપાર્જિત થયેલું અનુબંધવાળું શુભ કર્મ નિયમા ફલને આપનાર થાય છે સારી રીતે યોજેલા ઔષધની જેમ શુભ ફળ ને આપનાર થાય છે. શુભ પ્રવૃત્તિ કરાવનાર થાય છે, અને મોક્ષનું સાધક થાય છે.

આથી પ્રતિબંધ, (પૌદ્ગ્લિક ગૃદ્ધિ કે આસક્તિ) વિના ભણવાથી અશુભ ભાવને રોકીને શુભ ભાવના બીજ રૂપ હોવાથી અત્યંત પ્રણિધાન પૂર્વક પ્રશાંત ચિત્તથી આ સૂત્ર ભણવું જોઈએ, સમ્યક્ સાંભળવું જોઈએ. અને અનુપ્રેક્ષા કરવી જોઈએ.

જેઓ ઈંદ્રાદિથી નમાયેલા છે તેવા ગણધર ભગવંતો વગેરેથી પણ નમસ્કૃત પરમગુરુ વીતરાગ અરિહંત ભગવંતોને નમસ્કાર થાવ. બીજા પણ નમસ્કારને યોગ્ય આત્માઓને નમસ્કાર થાવ. સર્વજ્ઞ શાસન જય પામો. નિર્મળ સમ્યકત્વથી જીવો સુખી થાવ, જીવો સુખી થાવ, જીવો સુખી થાવ.

પાપપ્રતિઘાત ગુણબીજાધાન સૂત્ર સમાપ્ત.

નવકાર

✤ મહામંત્રનું પ્રગટ પ્રભાવી ફળ ✤

શ્રી નવકાર મંત્રનો એક અક્ષર સાત
સાગરોપમનાં પાપનો નાશ કરે છે.
શ્રી નવકાર મંત્રના પદથી પચ્ચાસ
સાગરોપમનાં પાપનો નાશ થાય છે
અને આખા નવકાર મંત્રથી પાંચસો
સાગરોપમનાં પાપનો નાશ થાય છે.
જે નવકારને વિધીપૂર્વક એક લાખ વાર
ગણે છે તે જરૂરા જરૂર તીર્થંકર નામ
કર્મની પ્રાપ્તિ કરે છે.

'નમસ્કાર ચિન્તામણી 'થી સાભાર

- પુસ્તકે પગ લગાડાય નહિ, તેને નીચે મૂકાય નહિ.
- પુસ્તકને થૂંક લગાડાય નહિ, તેને પછાડાય નહિ.
- પુસ્તક પાસે રાખી ઝાડો કે પેશાબ થાય નહિ.
- પુસ્તક પાસે રાખી ભોજન – નાસ્તા વિગેરે થાય નહિ.
- પુસ્તકને અશુદ્ધ કપડે કે ઐંઠા મોઢે વંચાય નહિ.
- પુસ્તકને પૂંઠા ચડાવીને વપરાય, પુસ્તકને ફડાય નહિ.
- પુસ્તક કે કાગળ પર બેસાય નહિ,
  ઓશીકે રખાય નહિ.
- પુસ્તક કે કાગળ બળાય નહિ, ગટરમાં ફેંકાય નહિ.

જ્ઞાનની આશાતના કરવાથી શું થાય ?

આંધળા, બહેરાં, બોબડા, મૂંગા, લૂલા, લંગડા, પાંગળા, રોગી, દીન, દરિદ્ર, ભિખારી થાય તેમજ માતા – પિતાના વિયોગ થાય.

માટે...

જ્ઞાન અને જ્ઞાનીનો હંમેશા વિનય બહુમાન કરવા પગે લાગવું. જ્ઞાનના કોઈપણ સાધનની અને જ્ઞાનીની આશાતના કરવી નહી. પુસ્તક, કાગળ, પેન્સિલ, પાટી, પેન, સાપડા, શાહી, કલમ વગેરે બધું જ જ્ઞાન કહેવાય.

VARDHMAN PUSTAK PRAKASHAN
079-22860785, 93774 22640